

El drama humà

testimonis de la riuada de 1957

AMPARO MARTÍN PASCUAL
Tenia 9 anys quan la riuada de 1957 i vivia al barri de La Brillantina.
"En eixe moment vaig veure com queia la paret mitjana entre les dos cases, la dels Mariners i la meua. Vam arribar com poguérem fins al número 4 del carrer on vivia un matrimoni. La dona estava prenyada i la van pujar a una acàcia, a on també em van pujar a mi per a fugir de l'aigua"

INÉS MATEU
Tenia 27 anys, vivia al carrer Sant Josep.
"Ho recorde tot amb molt de pànic, mirant-ho per les finestres junt als meus avis."

JOSÉ VALERO SANZ
Vivia al carrer Sant Vicent, tenia 18 anys.
"Sentíem un soroll molt gran, ensordidor, com si es tractara d'un avió quan vola molt baix. Aguatàrem al barranc i vam veure que l'aigua superava els seus límits en quatre o cinc metres. Arrossegava animals morts, taules, mobles, troncs."

ALEJANDRO MAS SANCHEZ
Tenia 4 anys i vivia en el carrer Mare de Déu del Remei, 33.
"El nostre veí Ricardo Vilanova, que tenia un taller de palmitos, va fer una bretxa entre la seua paret i la nostra i ens van passar algunes mantes per a poder resistir allò, i als xiquets, a la meua germana i a mi, ens van donar llet condensada, ja que no teníem res més per a menjar."

ENRIQUE JAÉN RAMÓN
Tenia 27 anys, vivia a València. Va ajudar a netejar Aldaia després de la riuada.
"Quan vaig arribar a Aldaia vaig comprovar que el panorama era desastrós i desolador, estaven totes les cases obertes amb els trastos al carrer."

EMILIO MARTÍNEZ TABERNER
Tenia 19 anys i vivia al carrer del Remei.
"De sobte mon pare va desaparèixer, l'aigua havia tomat un armari i ell estava davall. Com vaig poder el vaig traure i arribàrem fins a les escales per a poder pujar al pis de dalt, on estava ma mare."

FINA SANCHIS
Tenia 25 anys, estava embarassada i vivia al carrer de l'Església, 8.
"Ens refugiàrem en l'església de l'Anunciació. Estant allí, on també l'aigua corria pel mig del temple, els meus cosins i jo escapàrem i pujàrem al campanar"

CAYETANA GALINDO
Tenia 27 anys en la riuada, vivia al carrer de l'Església.
"Els sacs de forment i els setrills d'oli se'n xièien per la portalada sense que poguérem fer res; el dinar es va cremar."

VICENT COMES SANCHIS
Tenia 16 anys i vivia al carrer de l'Església, 34.
"El nivell de l'aigua no baixava i veíem com dels carrers del Remei i Sant Vicent tot era arribar troncs que impactaven contra les cases des de l'ermita. Escoltàvem crits d'auxili però no sabíem d'on arribaven. Si no ho veus no t'ho pots imaginar"

EMILIO GUZMÁN MILLET
Tenia 12 anys i vivia al barri de la Brillantina.
"Vaig veure vindre, des de la part on ara està situada l'empresa Danone, una onada d'aigua de més o menys metre i mig d'altura, com si es tractara d'un cavall desbocat. Mai en la meua vida havia vist una cosa semblant, amb tanta força."

JOSÉ RAFAEL MARTÍ FOLGADO
Tenia 18 anys i vivia al carrer Manises.
"Véiem passar pel carrer animals morts. Va ser un espectacle horrible. El bar va quedar destrossat, es van fer malbé les neveres, es va perdre tot."

FEDERICO ANDRÉS ALTAMÁS
Tenia 31 anys. Vivia al carrer Reis Catòlics i tenia una altra vivenda al carrer Major, on viu en l'actualitat.
"Tots els camps d'Aldaia van quedar submergits per l'aigua, es van inundar 17.000 fanecades. Es va fer malbé tota l'agricultura d'hortalissa. Aldaia va tardar de tres a quatre anys a recuperar-se d'aquella catàstrofe"

PILAR I EMÍLIA IGLESIA RIBES
Tenien 8 i 9 anys, vivien al carrer de l'Església, 46.
"Quan l'aigua començava a estancar-se, aparegueren pel corral dos homes nuguats amb cordes; eren Antonio Folgado, el de casa Corriola, i un treballador del taller. Tots els joves anaven per les cases a veure a qui podien socórrer. Passà de tot, és indescriptible. Els veïns del carrer del Remei botaven per les teulades; una drogueria al carrer Sant Francesc es prengué foc."

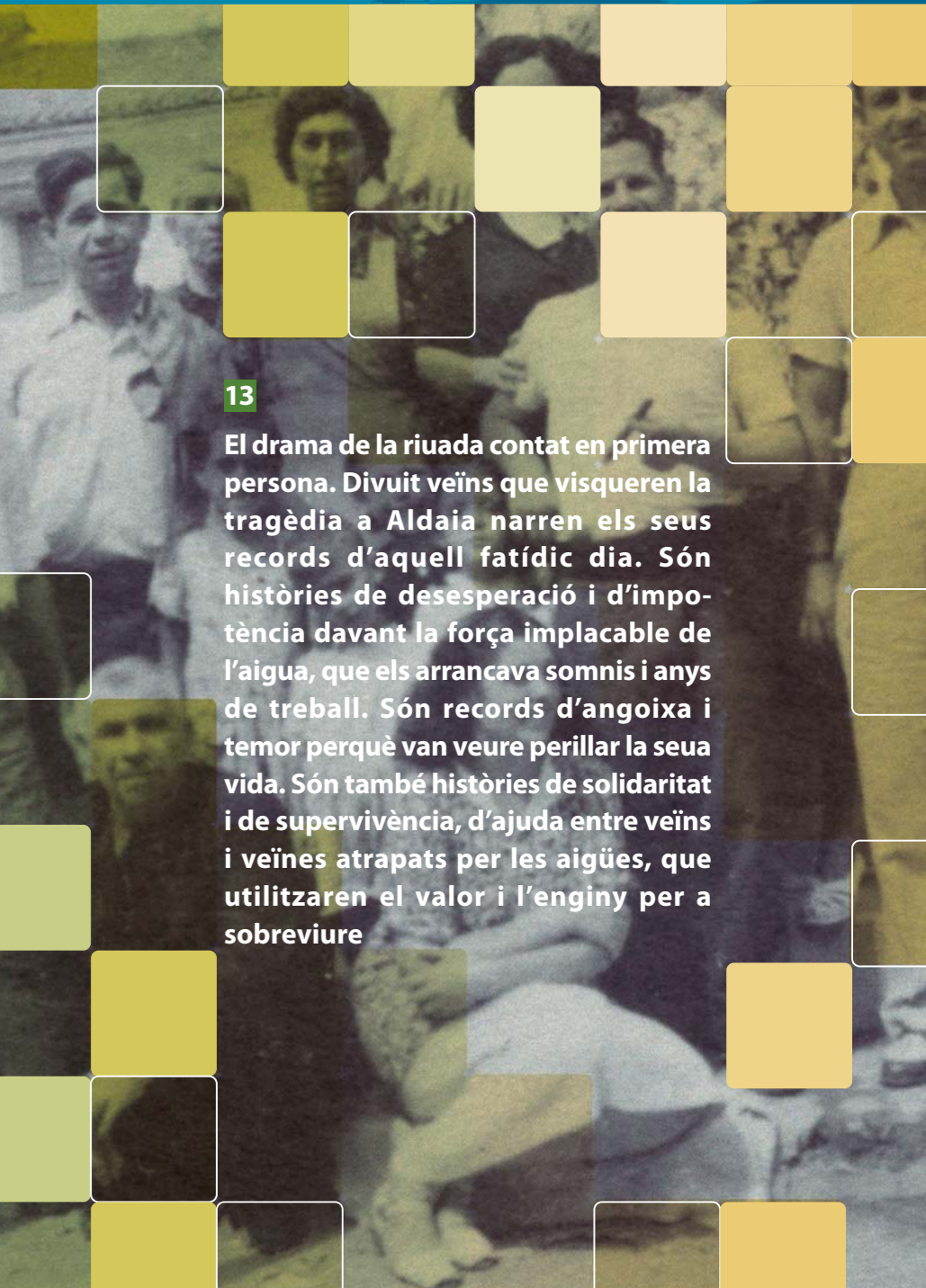
AMPARO TABERNER
Tenia 25 anys en la riuada, vivia al carrer Sant Vicent.
"Manolo, que ens telefonava des de la Reva, eixe dia ens demanà que el posàrem amb l'Ajuntament i la Guàrdia Civil, perquè "viene agua", i ens alertà que "por mucho que os preparéis no tendréis bastante". Mai no oblidaré eixes paraules."

ENRIQUETA SÁEZ MARTÍNEZ
Tenia 18 anys, vivia al carrer del Remei.
"Mirava horroritzada cap al carrer de la Mare de Déu del Remei, per on passaven vora dos metres d'aigua, que foradava tot el que pillava al seu pas."

PILAR NAVARRO ANDRÉS
Tenia 17 anys, vivia al carrer de l'Església, 52.
"Els meus records són horribles. No passa dia que ploga fort o trone que no m'espante molt i em passe la nit mirant per la finestra."

NICETO DE FRUTOS
Tenia 26 anys i vivia en el carrer l'Església. Era un dels propietaris de la Drogueria Montoro.
"El carrer de l'Església es va convertir en un dic que no deixava eixir l'aigua. Temia que la pressió de l'aigua començara a trencar els murs de les cases. Vaig agafar una corda i baixi al carrer amb un bon amic meu, Antonio Moreno, amb l'objectiu de rebentar els vidres de les cases i així fer que l'aigua baixara de nivell."

13
El drama de la riuada contat en primera persona. Divuit veïns que visqueren la tragèdia a Aldaia narren els seus records d'aquell fatídic dia. Són històries de desesperació i d'impotència davant la força implacable de l'aigua, que els arrancava somnis i anys de treball. Són records d'angoixa i temor perquè van veure perillar la seua vida. Són també històries de solidaritat i de supervivència, d'ajuda entre veïns i veïnes atrapats per les aigües, que utilitzaren el valor i l'enginy per a sobreviure